

„Wyścig na Księżyc – marzenia i polityka”

Autor: Jarosław Juskiewicz

Katowice, wrzesień 2001

Powoli przygasa światło w sali. Pali się jedynie panorama, która po chwili również gaśnie.

Antoni Gryzik: Noc nie rozświetlona żadnym blaskiem potrafi być straszna i ponura. Bez światła nie ma nadziei. Bez światła nie ma życia.

Jarosław Juskiewicz: Ta noc jednak taka nie będzie

Zapalają się gwiazdy na kopule

Na kopule pojawia się Księżyc przesłaniany chmurami

Jarosław Juskiewicz: *Terra Incognita.* Nieznany Księżyc. Od milionów lat przygląda się Ziemi. Przemierza niebo każdej nocy oświetlając ją łagodnym blaskiem.

Antoni Gryzik: Jednocześnie bliski i daleki. Inspirujący poetów i fascynujący naukowców. Przez wieki byliśmy złączeni z Księżycem nie mogąc po niego sięgnąć. A kiedy wreszcie po niego sięgnęliśmy ... porzuciliśmy go.

Jarosław Juskiewicz: To opowieść o marzeniach, odważnych ludziach, determinacji w dążeniu do celu, a także wyścigu bez precedensu w historii ludzkości.

Księżyc znika

Zmienia się muzyka

Słychać zmiksowane głosy astronautów z charakterystycznymi „piknięciami”, fragmenty przemówień polityków, fragmenty odliczania do startu, fragmenty przekazów telewizyjnych. Całość trwa ok. 20 sek.

Muzyka gwałtownie się urywa

Na kopule pojawia się zdjęcie Jurija Gagarina

AG: Era kosmiczna rozpoczęła się 12 kwietnia 1961 roku. Tego dnia cały świat wstrzymał oddech. Świat obiegła informacja, że w kosmos poleciał pierwszy człowiek. I że jest ... Rosjaninem. Nadawanie swojego zwykłego programu przerwało także Polskie Radio.

Słychać fragment audycji Polskiego Radia

Zmienia się muzyka

JJ: Co widział i czuł Jurij Gagarin w czasie swojego lotu ?

AG: Widok Ziemi z kosmosu wprowadził go w zachwyt.

Na kopule pojawiają się zdjęcia Ziemi z niskiej orbity. Na niektórych widać cienką warstwę atmosfery.

AG: Pierwsze słowa Gagarina na orbicie brzmiały „Kak priekrasno” – „Jakie to piękne”

JJ: Pierwszy człowiek w przestrzeni kosmicznej poczuł stan nieważkości i zobaczył gwiazdy. Tysiące gwiazd.

Znikają zdjęcia Ziemi, gwiazdy na kopule wirują.

AG: Być może Jurij Gagarin poczuł to samo, co słynny malarz Vincent Van Gogh, który napisał sto lat wcześniej :

Aktor: „Widok gwiazd zawsze mnie rozmarza w równie prosty sposób, jak czarne punkty wyobrażające na mapie miasta i wsie. Dlaczego, powiadam sobie, świetlne punkty na firmamencie miałyby być dla mnie mniej dostępne niż czarne punkty na mapie Francji ?”

JJ: Lot Gagarina trwał niecałe dwie godziny. Ale to wystarczyło, by wywołać burzę w mediach.

Słychać dalekopisy i pokazują się strony gazet z całego świata ze zdjęciami Gagarina

Aktor: „Związek Radziecki ma swojego Krzysztofa Kolumba przestrzeni kosmicznej”

Dźwięk migawki aparatu fotograficznego

Aktor: „Ten wspaniały wyczyn przypadł w udziale ZSRR do którego należy przyszłość”

Migawka

Aktor: „Stany Zjednoczone nie wyślą człowieka w kosmos przed końcem tego roku”

Zmienia się muzyka

AG: Gdzie byli wówczas Amerykanie ?

Na kopule pojawia się logo NASA.

JJ: W 1958 roku powstała Narodowa Agencja ds. Aeronautyki i Przestrzeni Kosmicznej. NASA. Amerykanie nie przypuszczali, że Rosjanie będą w stanie ich wyprzedzić, a pierwszy człowiek w kosmosie będzie członkiem partii komunistycznej.

Pojawiają się zdjęcia rakiety Atlas na wyrzutni startowej, oraz Sheparda w kabinie

AG: Lot Gagarina był dla nich szokiem. Amerykanie spóźnili się o miesiąc. 5 maja 1961 roku z przylądka Canaveral na Florydzie wystartowała rakietą nośną Atlas, która wyniosła w kosmos kapsułę Mercury w której znajdował się Alan Shepard - pierwszy amerykański astronauta.

JJ: Jednak ten lot pozostał w cieniu osiągnięcia Rosjan.

Na kopule pojawiają się rysunki techniczne „Wostoka” i „Mercury-ego”

AG: Statek kosmiczny ‘Wostok 1’ , którym leciał Jurij Gagarin był większy niż amerykańska kapsuła. O wiele większa była także moc zastosowanych w „Wostoku” silników.

pojawia się Ziemia ze schematem lotu orbitalnego Gagarina

JJ: I jeszcze jedna istotna różnica – Jurij Gagarin wykonał pełne okrążenie Ziemi. Pierwszy lot człowieka w kosmos był jednocześnie lotem orbitalnym.

pojawia się Ziemia ze schematem suborbitalnego lotu Sheparda.

AG: Tymczasem Amerykanie zdecydowali się na lot suborbitalny. „Mercury” osiągnął wysokość 190 km i nie wchodząc na orbitę wokółziemską zaczął swobodne opadanie. Tę różnicę zauważyła oczywiście radziecka propaganda:

Aktor: Podczas gdy my latamy w kosmos, Amerykanie skaczą jak pchły.

Zmienia się muzyka

JJ: Wkrótce jednak Ameryka miała podjąć wyzwanie.

Aktor: Panie i Panowie, Prezydent Stanów Zjednoczonych

Oklaski

Na kopule widać fragment filmu z Kennedy’em w czasie słynnego przemówienia Kennedy’ego w Kongresie USA

AG: 25 maja 1961 roku młody i ambitny prezydent John Fitzgerald Kennedy obiecał, że do końca dekady Stany Zjednoczone wyślą człowieka na Księżyc i bezpiecznie sprowadzą go na Ziemię.

JJ: Tego dnia Kennedy obiecał Amerykanom Księżyc.

AG: Wielu wydawało się, że plan jest niemożliwy do zrealizowania.

Zmienia się muzyka

Na kopule pojawia się wschodzący Księżyc.

JJ: Księżyc jest położony blisko Ziemi.

AG: Blisko w kategoriach astronomicznych. Odległość ta wynosi średnio 370 tysięcy kilometrów. Światło pokonuje ją w nieco więcej niż sekundę. Podróż na Księżyc samochodem jadącym 90 km na godzinę zajęłaby.....

Na kopule pojawia się rysunek samochodu i liczba dni

AG: Gdybyśmy spróbowali polecieć na Srebrny Glob samolotem pasażerskim takim jak Boeing 747 lecącym z prędkością 850 km na godzinę podróż trwałaby

Na kopule pojawia się zdjęcie Jumbo Jeta i liczba dni.

Pojawia się panorama Księżyca

JJ: Księżyc nie posiada praktycznie atmosfery, co oznacza, że bez specjalnego skafandra i systemu podtrzymania życia człowiek musi na nim umrzeć w ciągu kilku sekund.

AG: To wyjątkowo niegościnne miejsce. W słońcu temperatura sięga stopni Celsjusza. W cieniu spada do poniżej zera. Na początku lat 60-tych Księżyc czekał cierpliwie na swoich odkrywców.

Na kopule pojawia się przezroczyste z Ziemią, które powiększa się tak, by widzowie mieli wrażenie, że są na Księżycu i Ziemia przybliża się w ich stronę.

JJ: Na pocz Tymczasem na Ziemi wyścig pomiędzy supermocarstwami nabierał tempa.

Znika panorama Księżycy.

Projektor wyświetla zdjęcie Leonowa w czasie spaceru kosmicznego.

Słychać Rosjan rozmawiających przez radio.

AG: Rosjanie wciąż wyprzedzali Amerykanów. 18 marca 1965 roku Aleksiej Leonow jako pierwszy człowiek odbył spacer w otwartym kosmosie. Ze statkiem łączyła go jedynie 5 metrowa lina. Spacer trwał 15 minut.

Zdjęcie Leonowa na Orbicie.

Projektor wyświetla film z Whit'em orbitującym w czasie spaceru kosmicznego.

JJ: Ale już trzy miesiące później wokół Ziemi w skafandrze kosmicznym orbitował Amerykanin - Edward White.

Słychać głos White'a

Zmienia się muzyka

Na kopule pojawia się zdjęcie Virgila Grissoma.

Aktor: „Gdyby przyszło nam zginąć, to pragnęlibyśmy aby ludzie pogodzili się z tym. Podbój kosmosu wart jest takiego ryzyka.

JJ: Autorem tych słów jest Virgil Grissom. Astronauta, który nie przypuszczał, że będzie jedną z ofiar wyścigu na Księżyc.

Zdjęcie rakiety „Saturn V” na wyrzutni startowej.

AG: 27 stycznia 1967 roku załoga pierwszego ze statków serii „księżycowej” Apollo trenowała czynności przedstartowe.

Zdjęcie załogi Apollo 1

AG: Edmund White, Virgil Grissom i Roger Chafee znajdowali się w ciasnej kabinie statku. Problemy zaczęły się na 10 minut przed symulowanym startem.

Zdjęcie kogoś z centrum kontroli lotów

Aktor: „Apollo 1 jak mnie słyszycie, odbiór”

Zdjęcie astronautów znajdujących się w kabinie

Aktor: (dźwięk z zakłóceniami) „Bardzo kiepsko. Kontrola lotu, wydaje mi się, że czuję dym”

Zmienia się muzyka

Zaczyna pracować dymarka wpuszczająca dym do sali

Aktor: „Apollo 1, już biegna do was ratownicy”

Zdjęcie załogi „Apolla 1” (to samo co poprzednio, ale trawione od dołu przez ogień)

Aktor: „ Pożar na statku ! Palimy się ! Wyciągnijcie nas stąd !”

AG: To były ostatnie słowa załogi statku Apollo 1, który nigdy nie wzniósł się w kosmos.

JJ: Otwarcie wjazdu kabiny w normalnych warunkach zajmowało 90 sekund. Astronauci nie mieli tyle czasu.

Zdjęcie wypalonego wnętrza Apollo 1

AG: Temperatura w niektórych miejscach kabiny osiągnęła 760 stopni Celsjusza.

JJ: Przyczyną pożaru było najprawdopodobniej zwarcie w instalacji elektrycznej. W tlenowej atmosferze Apolla ogień rozprzestrzenił się błyskawicznie. Eksperci badali wypalony wrak statku przez kolejne miesiące.

AG: Do tragedii doszło również po drugiej stronie Żelaznej Kurtyny.

Zdjęcie Komarowa, które powoli przechodzi w czerni

JJ: 24 kwietnia 1964 roku z orbity wokółziemskiej powracał Władimir Komarow, który testował nowy radziecki statek kosmiczny Sojuz 1. Po wejściu w atmosferę doszło do awarii niewielkiego elektrycznego elementu odpowiedzialnego za otwarcie czaszy głównego spadochronu.

AG: Kapsuła uderzyła w ziemię z prędkością 644 km. na godzinę. Kosmonauta zginął na miejscu.

Wirują gwiazdy na kopule

Zmienia się muzyka

JJ: Pod koniec lat 60- tych wyścig na Księżyc wszedł w decydującą fazę.

Pojawia się zdjęcie Saturna V i Wehrnera von Brauna na tle Amerykańskiej flagi.

AG: Wehrner von Braun. Niemiecki inżynier. Jeden z twórców rakiet V2 wykorzystywanych do bombardowania Londynu w czasie II wojny światowej. Po emigracji do USA jeden z głównych inżynierów w NASA. Jego największym dziełem była rakiet Saturn V, która miała

zanieść Amerykanów na Księżyc. 110 metrów wysokości. Z pewnością nie był to pojazd ekonomiczny. Potężne silniki „Saturna” spalały w ciągu jednej sekundy 14 ton paliwa, którym była mieszanka tlenu i wodoru.

Pojawia się zdjęcie rakiety N1 i Korolowa na tle flagi radzieckiej

JJ: Siergiej Korolow. Radziecki inżynier nazywany także ojcem radzieckiego programu kosmicznego. Był głównym projektantem i nadzorował wszystkie załogowe loty orbitalne Rosjan. Z jego deski kreślarskiej zeszła potężna rakietą N-1, o istnieniu której świat dowiedział się oficjalnie dopiero po zakończeniu Zimnej wojny. Podobnie jak w przypadku lotu Jurija Gagarina Rosjanie zamierzali zaskoczyć świat i niespodziewanie wylądować na Księżycu. Jednak w styczniu 1966 roku Korolow niespodziewanie umiera na stole operacyjnym jednego z moskiewskich szpitali. Prace nad rakieta N1 kontynuuje Wasilij Miszyn, który nie ma w sobie pasji i talentu swojego poprzednika. I ma coraz mniej czasu.

Zmienia się muzyka

Świecą się tylko gwiazdy na kopule

JJ: 21 grudnia 1968 roku. Przylądek Canaveral, Floryda. Pierwszy załogowy lot w stronę Księżycy. Członkowie załogi Apollo 8 Frank Borman, Jim Lovel i William Anders przypięci pasami do foteli w kabinie umieszczonej 100 metrów nad ziemią czekają na końcowe odliczanie.

słychać odliczanie

zmienia się muzyka

efekt spadających meteorów na kopule + siatka z równoleżnikami i południkami

AG: Po znalezieniu się na orbicie wokółziemskiej astronauta odpalili silniki ostatniego członu rakiety rozpędzając ją do prędkości 38 980 km/h. Apollo 8 ruszył w stronę Księżycy. Podróż miała trwać trzy dni.

zmienia się muzyka

Na kopule pojawia się wirujący Księżyc (ważne aby uzyskać efekt trójwymiarowości)

Po chwili pojawia się moduł załogowy Apollo

JJ: 24 grudnia 1968 roku „Apollo 8” znalazł się na orbicie Księżycy. Nigdy przedtem człowiek nie był tak blisko Srebrnego Globu. Astronauta dzielili się z ludźmi na Ziemi swoimi wrażeniami. Frank Borman:

Na kopule przesuwają się zdjęcia Księżycy zrobione z orbity.

Aktor: ‘Każdemu z nas Księżyc wydaje się jakiś inny. Na mnie robi wrażenie potężnej, nieprzyjemnej nicości, przypominającej stopy pumeksu’

Aktor: Mam bardzo podobne myśli. Ta wielka, pusta przestrzeń budzi grozę. Pozwala zrozumieć ile wszystkiego mamy na Ziemi. Ziemia wydaje się stąd wspaniałą oazą pośród ogromu pustego kosmosu.

zmienia się muzyka

AG: W wigilię Bożego Narodzenia miliony ludzi na całej Ziemi słyszały zniekształcone przez radio głosy astronautów czytających pierwsze słowa biblijnej Księgi Rodzaju. Na początku, Bóg stworzył Niebo i Ziemię....

pojawiają się zdjęcia Ziemi z Kosmosu

słychać astronautów czytających Biblię

zmienia się muzyka

JJ: Choć lot „Apolla 8” był wielkim sukcesem Stanów Zjednoczonych, Rosjanie nie zamierzali się poddać. W Gwiezdnym miasteczku pod Moskwą radzieccy kosmonauci trenowali spacer po powierzchni Księżyca w specjalnych skafandrach

zdjęcia radzieckiego skafandra księżycowego

JJ: Był także gotowy radziecki lądownik Księżycowy.

zdjęcie radzieckiego lądownika Księżycowego

AG: Pierwszym Rosjaninem na Księżycu miał być Aleksiej Leonow

pojawia się zdjęcie N-1 na wyrzutni startowej.

JJ: W lutym 1969 roku na wyrzutni startowej na kosmodromie Bajkonur stanęła rakieta N-1 gotowa do swojego pierwszego lotu. Na pokładzie nie było załogi.

słychać odliczanie po rosyjsku i huk silników

Na kopule pojawiają się błyski i słychać głośny huk

słychać dźwięk spadającego żelastwa.

JJ: Rakieta N-1 eksplodowała na wysokości 15 kilometrów. Błysk eksplozji było widać z odległości wielu kilometrów.

na kopule pojawia się kolejne zdjęcie N-1

AG: Pół roku później w czerwcu 1969 roku na wyrzutni stanęła kolejna rakieta N-1. Tym razem ustanowiła rekord.

słychać huk i na kopule pojawiają się błyski

AG: Była największą rakieta jaką kiedykolwiek eksplodowała na wyrzutni startowej.

zdjęcia zniszczonej wyrzutni

AG: Siła wybuchu zmiotła z powierzchni wieżę startową i sporą część wyrzutni. W miejscu eksplozji powstał 30 metrowy krater. A w nim pogrzebany został radziecki program załogowego lotu na Księżyc. Amerykanie nie musieli się już ścigać z Rosjanami. Aby zwyciężyć w tej rywalizacji i spełnić obietnicę niezującego już prezydenta Kennedy'ego musieli zrobić tylko jedno.

JJ: Wylądować na Księżycu i bezpiecznie powrócić z niego na Ziemię.

zmienia się muzyka

Pojawia się plakietka NASA Apollo 11

AG: Do misji tej wybrano 3 astronautów:

miganie aparatu

pojawia się zdjęcie Armstronga, najpierw kolorowe, w trakcie dźwięku migawki aparatu następuje błysk, po nim zdjęcie jest zdjęcie czarno – białe

JJ: Neil Armstrong – dowódca misji. Inżynier, były pilot Marynarki wojennej. 39 lat, żonaty, dwoje dzieci.

miganie aparatu

pojawia się zdjęcie Aldrina, najpierw kolorowe, w trakcie dźwięku migawki aparatu następuje błysk, po nim zdjęcie jest zdjęcie czarno – białe

AG: Edwin Aldrin, przydomek „Buzz”. Pilot lądowiska księżycowego. Płk. sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych. Doktorat z astronautyki. 39 lat. Żonaty, troje dzieci

miganie aparatu.

pojawia się zdjęcie Collinsa najpierw kolorowe, w trakcie dźwięku migawki aparatu następuje błysk, po nim zdjęcie jest zdjęcie czarno – białe

JJ: Michael Collins. Pilot modułu załogowego. Płk. Sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych. Absolwent Akademii Wojskowej Stanów Zjednoczonych. Żonaty, troje dzieci.

miganie aparatu

pojawia się wspólne zdjęcie załogi Apollo 11 z podobnym efektem jak poprzednio.

zmienia się muzyka

AG: W tej misji wiele rzeczy mogło pójść nie tak jak powinno. Rakieta Saturn V wypełniona ciekłym tlenem i wodorem mogła eksplodować na wyrzutni startowej, lub po oderwaniu się od ziemi.

JJ: Apollo 11 składał się z 5 milionów części. Awaria którejś z nich lub drobny błąd w pilotażu mogły spowodować natychmiastową śmierć załogi, lub co gorsza uniemożliwić jej powrót na Ziemię.

pojawia się zbliżenie na oczy astronautów.

AG: Co naprawdę czuło trzech ludzi wyruszających na Księżyc ? Co myśleli astronauta oddający swoje życie w ręce techniki i setek ludzi czuwających w Centrum Kontroli Lotów w Houston ?

JJ: Tego nie dowiemy się nigdy.

słychać metaliczny szczepek rygli zamykanej kłapy włazu

AG: Rankiem, 16 lipca 1969 roku zatrzaśnięto za nimi właz statku Apollo 11. Kilka godzin później nastąpił start.

słychać odliczanie, pojawia się fragment filmu pokazujący przesuwające się przed obiektywem kamery olbrzymie cielsko rakiety. Film powoli się nyciemnia, widać tylko gwiazdy.

JJ: Podróż na Księżyc trwała trzy dni.

pojawia się zdjęcie modułu załogowego połączony z lądownikiem

JJ: Statek Apollo składał się z dwóch części. Większą część podróży astronauta spędzili w module załogowym

strzałka pokazuje moduł załogowy

JJ: Do lądowania na Księżycu miał służyć lądownik czyli LEM

strzałka pokazuje lądownik księżycowy

AG: 20 lipca Apollo 11 znalazł się w pobliżu Srebrnego Globu. Neil Armstrong i Buzz Aldrin przeszli z modułu załogowego do lądownika zamykając za sobą hermetyczny właz. Kilka minut później statki rozłączyły się. Lądownik „Orzeł” zaczął opadać w stronę Księżyc, natomiast Michael Collins – pilot modułu załogowego miał pozostać na orbicie i czekać na powrót swoich kolegów.

JJ: Rozpoczęła się najbardziej ryzykowna część wyprawy.

zmienia się muzyka (być może serenada Księżycowa Beethovena)

Włącza się panorama Księżyc. Jednocześnie projektor pokazuje obracający się lądownik księżycowy (od dołu)

AG: Jako miejsce lądowania wyznaczono Mare Tranqualis – Morze Spokoju – wielką płaską przestrzeń na powierzchni Księżyc.

słychać głosy astronautów z charakterystycznymi „piknięciami”

Na kopule pojawia się film ze zbliżającą się powierzchnią Księżyca

Na kopule pojawia się tłumaczenie rozmów:

„100 metrów zbliżamy się.... „

„80 metrów...znosi nas w prawo...”

„50 metrów.... jesteśmy blisko...”

„20 metrów...”

„Silniki stop „

„Kontakt ! Houston, tu Morze Spokoju. Orzeł wylądował”

zmienia się muzyka

AG: Kilka godzin po lądowaniu astronauta włożyli na siebie skafandry księżycowe wyposażone w specjalne systemy podtrzymania życia i byli gotowi do zejścia na powierzchnię Srebrnego Globu. Jako pierwszy opuścił lądowisko Neil Armstrong

na kopule wyświetlany jest film z zejścia Armstronga na Księżyc (z dźwiękiem)

pojawiają się napisy:

„Z bliska grunt wydaje się drobnoziarnisty. Wygląda niemal jak pył.To mały krok dla człowieka i wielki dla ludzkości”

pojawia się zdjęcie Ziemi z kosmosu

zmienia się muzyka

JJ: Miliardy ludzi na Ziemi patrzyło na pierwsze kroki człowieka na powierzchni Srebrnego Globu. Nie było jednak wśród nich Rosjan. W czasie gdy stacje na całym świecie transmitowały obrazy z Księżycowego Morza Spokoju radziecka telewizja pokazywała uroczyste obchody Dnia Metalowca.

AG: W czasie gdy Aldrin i Armstrong rozstawiali instrumenty badawcze w pobliżu swojego lądowiska i wbijali w grunt amerykańską flagę Rosjanie przeżyli ostatnią porażkę w tym wyścigu. Wysłana przez nich bezzałogowa sonda Łuna 15 weszła na orbitę Księżyca i po kilku okrążeniach z niewiadomych przyczyn uderzyła o Srebrny Glob z prędkością 1000 km/h. Związek Radziecki ostatecznie przegrał trwający 13 lat wyścig ze Stanami Zjednoczonymi.

zmienia się muzyka

pojawiają się zdjęcia Aldrina i Armstronga na Księżycu.

JJ: Pierwszy pobyt ludzi na Księżycu trwał dwadzieścia jeden godzin. Następnie Astronauta włączyli silnik lądowiska i bezpiecznie powrócili na orbitę Srebrnego Globu i połączyli się z

modulem załogowym w których czekał na nich Michael Collins. Potem Apollo 11 ruszył w drogę powrotną na Ziemię.

pojawia się kapsuła lądująca na spadochronach w morzu.

AG: 20 lipca 1969 roku Astronauci wylądowali na Oceanie Spokojnym. Misja zakończyła się pełnym sukcesem.

zmienia się muzyka

pojawia się Księżyc

JJ: W miejscu pierwszego lądowania ludzi na Księżycu pozostały instrumenty badawcze, podstawa lądownika „Orzeł”, amerykańska flaga i tytanowa pamiątkowa tablica:

zmienia się muzyka

Aktor: „Tu człowiek rozpoczął eksplorację Księżyca. Lipiec 1969 roku. Przybyliśmy tu w duchu pokoju. Załoga Apollo 11”

zdjęcia kolejnych wypraw Księżycowych, w tym również „łazika księżycowego”

AG: W ciągu następnych czterech lat na Księżyc poleciało sześć kolejnych misji. Astronauci lądowali w różnych miejscach Srebrnego Globu i przebywali na nim coraz dłużej.

JJ: Ludzie na Ziemi obserwowali transmisje z Księżyca i.... byli coraz bardziej.... znudzeni. Rywalizacja z Rosjanami została przecież wygrana. Amerykanie byli na Księżycu przed Rosjanami. Zaczęto mówić coraz głośniejsze o kosztach programu, które były astronomiczne. Ziemia miała swoje problemy.

zmienia się muzyka

AG: Dzięki politykom ludzkość sięgnęła po Księżyc. Również dzięki politykom....porzuciła go. W 1972 roku zakończono finansowanie programu Apollo. Jego efekty to kilkaset kilogramów księżycowych skał, wiele rozpoczętych programów naukowych i kilometry taśm z nagraniami przemówień polityków.

JJ: Ostatnia z rakiet Saturn V nie poleciała w kosmos. Stoi dziś przed wejściem do Centrum Lotów Kosmicznych im. Kennedy’ego na Florydzie.

pojawia się zdjęcie „Saturna V” przed wejściem do Kennedy Space Center

JJ: Jak na ironię podobny los spotkał ostatnią z potężnych radzieckich rakiet N1, choć nie jest tak bardzo wyeksponowana. Pocięto ją na kawałki z których zrobiono plac zabaw i muszlę koncertową w miasteczku położonym niedaleko od Bajkonuru.

zmienia się muzyka

pojawia się Księżyc przesłaniany Chmurami

JJ: Czy kiedykolwiek powrócimy na Księżyc ?

AG: Najprawdopodobniej tak. Choć możemy być pewni, że siłą napędową kolejnej wyprawy na Srebrny Glob nie będzie już polityka, ale nauka. Księżyc do wspaniała baza wypadowa dla innych wypraw, które polecą o wiele dalej.

znika Księżyc, nidać wirujące gwiazdy

JJ: Co będzie następnym celem dla nas, naszych dzieci i naszych wnuków ?

pojawia się Układ Słoneczny

AG: Mars ? Wenus ? Fascynujące księżycy Jowisza, a może któraś z miliardów gwiazd, które oglądamy na wieczornym pogodnym niebie ? To zależy tylko od nas i tego, czy będziemy chcieli realizować swoje marzenia. I kto wie, być może powinniśmy słuchać częściej marzycieli, niż polityków ?

JJ: Być może powinniśmy słuchać także naszych dzieci, które jak nikt inny potrafią marzyć. 9-letnia Nadia Drake napisała kiedyś:

zmienia się muzyka, na kopule pojawiają się galaktyki, także w systemie „All Sky”

Aktor (najlepiej dziecko):

Ścigaj swe marzenia,
pozwól im zostać z Tobą na zawsze,
nie dopuść, by umarły.
Możesz lecieć wysoko do nieba
na grzbiecie srebrnego jednorożca
marząc o oceanie,
słuchając śpiewu delfinów.
Marzenia – zapamiętaj je na zawsze."

napisy końcowe

Koniec